

קרבת פסח, שזמנו אחריו של תמיד של בין הערביים [וכמו שיבואר להלן], והפסחים של כל העם הם רבים, וצריך להספיק לגמור את עבודות הפסח לפני שקיעת החמה, — מקדמינן ליה לתמיד שעה אחת. ועבדינן ליה בשבע ומחצה.

ואם חל ערב פסח להיות ערב שבת, דאיכא נמי צלייתו של בשר הפסח, דלא דחי שבת [משום שאינה צורך גבוה אלא צורך הדיוט, ואפשר לצלותו מבעוד יום⁽³⁾], וצריך להספיק לגמור גם את עבודות הפסח וגם את צלייתו אחרי התמיד לפני שקיעת החמה — מוקמינן מעמידים ליה לתמיד אדיניה על דינו מן התורה, שתחילת זמנו היא להשחט בשש ומחצה.⁽⁴⁾

תנו רבנן: כסידורו של קרבן התמיד בחול כך סידורו בשבת, דברי רבי ישמעאל.

רבי עקיבא אומר: כסידורו בערב פסח.

והוינן בה: מאי קאמר?

אמר אביי: הכי קאמר: כסידורו של קרבן

התמיד ביום חול בערב הפסח, שנשחט בשבע ומחצה — כך גם סידורו של קרבן התמיד בשבת בערב הפסח. שגם אז התמיד נשחט בשבע ומחצה, דברי רבי ישמעאל.

רבי עקיבא אומר: כסידורו של קרבן התמיד בערב הפסח שחל להיות בערב שבת, שנשחט מוקדם ככל האפשר, בשש ומחצה, כדי שיספיקו להקריב את הפסח וגם לצלות את בשרו מבעוד יום — כך סידורו בערב פסח שחל בשבת. שגם אז התמיד נשחט בשש ומחצה.

שהיות ואין מקריבים נדרים ונדבות בשבת, אין צורך לאחר את התמיד כבחול. וכיון שיש פסח אחריו, מקדימים אותו לתחילת זמנו, בשש ומחצה.⁽⁵⁾

ולפי זה, מתניתין דקתני שהתמיד נשחט בערבי פסחים בשבע ומחצה בין בערב פסח שחל בחול ובין בערב פסח שחל בשבת — רבי ישמעאל היא.

והוינן בה: במאי קא מיפלגי, מדוע רבי ישמעאל חולק על רבי עקיבא? הרי צודק

בלילה, כי חלבי חול אינם קרבים בשבת? ותירץ, שכאן מדובר אליבא דרבי עקיבא, הסובר שאפילו בפסח שחל בחול צריך להקטיר את החלבים מבעוד יום, כי חלבי חול אין קריבים ביום טוב, עיי"ש.

4. ואף על גב דמדאורייתא אפשר להקריב מחצות, היה קשה לכיון בדיוק לשעה זו בבית המקדש היות ופני הכתלים שבבית המקדש היו בשיפוע. תוספות בשם הגמרא ביומא. ועיין הערה 1 בשיטת רש"י.

5. ואף על גב שבכל שבתות השנה מאחרים את

3 רש"י. ופירש בספר "דבר שמואל", שכונת רש"י לשני טעמים נפרדים:

א. דבר שאפשר לעשותו מבעוד יום אינו דוחה שבת אפילו בדבר שהוא צורך גבוה [כגון הקטר חלבי, שקרבן פסח שחל זמנו בערב שבת אין מקריבין חלביו כליל שבת שלאחריו, אלא מבעוד יום].

ב. דבר שהוא צורך הדיוט אינו דוחה שבת אפילו אם אי אפשר לעשותו מבעוד יום.

והקשה הצ"ח, מדוע רבא לא אמר דאיכא צלייתו וגם הקטר חלבים שאי אפשר להקטירם